

Diana Năstase

Fier
și
cătifea
în
umbră

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV 2021

Cuprins

Ziua 01· martie 2020 · 7

Despre viața în pandemie · 8

Despre invenții · 13

Despre democrație · 15

Despre flori și culori · 17

Despre altă boală · 20

Despre un nou film SF · 23

Despre soare · 26

Despre leadership · 29

Despre perfecționism · 33

Despre simțire și durere · 36

Despre culoare · 41

Despre amintiri · 45

Zborul Bunicii · 46

Ramona · 49

16 sau 17 decembrie 1989, sau acum treizeci și ceva de ani... · 53

Despre 2020 înainte de a fi 2020 · 56

Despre călătorii... · 65

Primele zile de vacanță! · 66

Două Lumi · 71

Țara Fericirii · 77

Despre feminitate · 85

Misterul buzelor roșii · 86

Parfum nu doar de Rusia · 91

Despre pasiuni · 98

Despre judecată · 101

Despre adevăr · 105

Despre Serviciul clienți · 109

Despre anxietate · 112

Despre un an din viață · 116

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

*Ziua 01
martie 2020*

Despre viața în pandemie

Nu, nu îmi doresc să fii acel jurnal pe care-l vor deschide niște mâini din generațiile viitoare ca să înțeleagă mai multe despre ce s-a întâmplat, de la ce a pornit și cum am trăit noi, cei de acum. Nu, nu de aceea îmi petrec eu timp acum cu tine, să te las dovadă a ce-a fost. Nici măcar nu exiști de la început. Nu ai această calitate. Este impropriu spus „Ziua 01”. De fapt, este doar ziua în care m-am hotărât să scriu, frământată de gânduri, incertitudini și întrebări fără răspunsuri...

Azi m-am întrebat: „De ce nu stau oamenii acasă, când până și rețeaua mobilă ne spune solidar #stămacasă?”

Azi m-am întrebat: „De ce mint unii oameni și cum de nu înțeleg că își fac și lor înșiși o imensă defavoare?”

Azi m-am întrebat: „Cum ar fi fost dacă aș fi plecat din țară și nu m-aș mai fi gândit atât la numărul de ventilatoare, la numărul de paturi și la spitale...?”

Azi m-am întrebat dacă ai mei au pâine și dacă le ajunge.

Azi m-am întrebat cam cât am putea trăi cu mâncarea din câmară.

Azi m-am întrebat: „Când o să îmi văd copiii?”

Weekendul meu se scurge rapid chiar și stând acasă.

Dimineața. Mesaje de lucru. Respir. Vorbesc prin web cu copilele. telefoane de lucru. Visez. Trece timpul. Seara.

Încă merg la lucru, deși mi-aș putea face munca și de acasă. Mă simt însă responsabilă pentru oamenii cu care lucrez și mă amăgesc că atunci când sunt acolo, lucrurile sunt pe făgaș normal. Îi iubesc pe toți mai mult decât știu ei, ochi, guri, suflete. Îmi imaginez poveștile lor...

Dimineața fac ordine, după ce îmi savurez cafeaua cu lapte și scortîșoară. Citesc. Îmi termin cartea: *Florile pierdute ale lui Alice Hart*. Of! Trebuia să optez pentru ceva mai vesel.

„Pasărea Phoenix este aprinsă de flăcări, ca să fie mistuită de foc, să se facă scrum și să se ridice reînnoită, renăscută, preschimbată – aceeași, dar cu totul diferită.” Fraza aceasta îmi dă speranță. Poate și societatea noastră, acum bolnavă, virusată, va renaște asemeni păsării Phoenix, care arde și renaște din propria cenușă. Sorb niște vin. Seara. Gândurile mele sunt întrerupte de muzica de jos, dată la maximum.

*„Deep in my heart there's a fire, a burning heart
Deep in my heart there's desire for a start
I'm dying in emotion
It's my world in fantasy
I'm living in my, living in my dreams.
You're my heart, you're my soul...”¹*

1. Melodie care aparține formației Modern Talking; traducere: „Adânc în inima mea e un jar nestins./... o inimă arzând./ Adânc în inima mea e un dor aprins... pentru un nou început./ Fantezia este lumea mea,/ Doar în ale mele vise,/ Doar în ale mele vise trăiesc așa./ Tu ești inima mea, tu ești sufletul meu”.

Tresar. Mă fulgeră un gând: „A luat-o razna săracul”. Soțul meu ascultă din nou *oldies*, dar de data aceasta casa vibrează, lucru care nu e obișnuit pentru el. „Ultimele zile...” Îmi mușc buza de jos. „Alungă, dragă prostiile astea!”. Mama mi-ar spune: „Hei! Tu ești fetița deșteaptă și puternică! Cum poți gândi așa?”. Acum nu poate să îmi spună. Și ea, și tata sunt izolați, iar eu doar îi verific din când în când, să nu iasă afară. „Vă rog să nu ieșiți! Vă aduc eu ce aveți nevoie.” „Mama, să nu îl trimiți pe tata niciunde”, mă tânguiesc eu. Știu că în ultimii ani încoace, mama are obiceiul să îl trimită în fiecare zi, de câteva ori pe zi, la magazin, să îi cumpere diverse. „Un praf de copt!”, „Iaurt! Iaurt nu mai este”, „Hai, mergi și ia niște foi de dafin. Repede!” Îmi confirmă că stau în casă, iar eu îi cred pe cuvânt. Mă liniștesc. Fac parte din categoria cu risc.

Muzica răsună în toată casa. Nu, nu face acest lucru de obicei. E trist și el. Ne-am certat puțin mai devreme. A cere copilului să facă lecții de la distanță, așteptările fiecăruia, metoda mea, metoda lui, toate acestea creează multă tensiune și dramă. Cântă una din melodiile mele de suflet. *Forever young*. Pesemne vrea să mă împace.

*„Let's dance in style, let's dance for a while
Heaven can wait we're only watching the skies
Hoping for the best, but expecting the worst
Are you gonna drop the bomb or not?
Let us die young or let us live forever
We don't have the power, but we never say never
Sitting in a sandpit, life is a short trip*

*The music's for the sad man
 Can you imagine when this race is won?
 Turn our golden the faces into the sun
 Praising our leaders, we're getting in tune
 The music's played by the, the madman
 Forever young
 I want to be forever young.
 Do you really want to live forever?
 Forever, and ever... ”¹*

Noi, oamenii, ne credem de multe ori invincibili. Privim boala la distanță, ca și cum nu ni se poate întâmpla nouă, ci mereu altcuiva. Chiar și virusul acesta parcă nu e al nostru. Alergăm, ne mișcăm toată ziua, facem mult zgomot, stricăciuni, lăsăm mizerie în jurul nostru. Suntem dăunători. Muzica se aude acum în surdină. Mă uit la colecția de căluți a Elenei și la pozele noastre – la mare, la o petrecere.

Astăzi îmi planificasem să îi fac ordine în dulap, dar apoi am renunțat, gândindu-mă că m-ar fi întristat mai tare hăinuțele ei și mirosul lor. Am mai stat fără ele, dar știam că în momentul X se întorc. Acum nu știu. Acum

1. Melodie care aparține formației Alphaville; traducere: „Hai să dansăm în stil, hai să dansăm un timp./

Raiul poate să aștepte, noi doar cerul îl privim./ Sperând la ce-i mai bun, dar așteptându-ne la ce e mai rău./ Vei arunca bomba sau nu?! Hai să murim tineri sau hai să trăim veșnic./ Nu stă în puterea noastră, dar noi niciodată nu spunem «niciodată»./ Jucându-ne în groapa de nisip, viața e-o scurtă călătorie./ Muzica-i pentru omul trist./ Poți să îți imaginezi cum va fi când această cursă va fi câștigată?! Ne vom întoarce fețele strălucitoare spre soare./ Ne vom lăuda liderii într-un ritm comun./ Muzica-i cântată de nebun./ Pururea tânăr./ Vreau să rămân pururea tânăr./ Chiar îți dorești pururea să trăiești?! O veșnicie și încă una”.

Sub emoțiile care mă doboară

ne-am trezit dintr-odată într-un thriller... Îmi cad ochii pe o ramă în care scrie: „Iartă. Mulțumește. Iubește”. Le-am făcut pe toate. Intens, cu recunoștință, cu pasiune, șăgalnic, mistuitor...

Și vreau să le mai fac. Oh! Viață, te vreau înapoi!

Despre invenții

Bella latră. „Ce te-a apucat, câine? Te porți ca un cocoș!”
Ora 7. Aș mai sta în pat, dar de fiecare dată când îndrăznesc să mai trag de timp în așternuturi, îmi revin în minte cuvintele lui Mr. Sharma despre beneficiile *Clubului 5AM*, club exclusivist, pe care le-am experimentat și eu atunci când am reușit să mă trezesc înainte de lătratul cocoșu... pardon, al câinelui. „Diana, dimineața este momentul cel mai bun să îți pregătești trupul și mintea pentru o nouă zi.”

Citesc mesaje. *Clubul 5AM* nu mi-ar fi permis acest lucru, însă, la naiba!, îmi place să găsesc cuvinte de la prieteni atunci când mă trezesc dimineața. A, T, I, B...

Începe ziua. Alertă. Cafea în grabă. Bella scutură bucuroasă din coadă atunci când mă vede. Rutina mea: scot vase din mașină, pun vase în mașină... Trăiască cea care a inventat mașina de spălat vase! A fost o femeie. Eram sigură, dar am și verificat. Josephine Cochrane. A făcut-o nu pentru ea, ci pentru ca servitorii să nu îi mai distrugă porțelanurile.

Vasele sunt calde. Îmi place să le ating. Îmi dau senzația de curat, steril, dezinfectat... Cine s-ar fi gândit că „dezinfectat” va deveni un cuvânt atât de la modă?

Rimează cu „conectat”, deși îl exclude total. Le aranjez frumos și îi mulțumesc mult în gând lui Josephine pentru că și-a iubit atât de mult porțelanurile. Mă grăbesc. Nu mai este timp. Sunt repezită. Pornesc în fugă IRobot-ul pe care nu știu cine l-a inventat, dar oricine ar fi, îi sunt la fel de recunoscătoare ca și Josephinei.

De la 9.00, ședință. De la 10, ședință. De la 11.30, ședință. De la 12.30... Printre toate, aflu că Elena, copila cea mare, și-a spart laptopul. L-a făcut praf, țândări, cioburi... Adio, școala online! Cel puțin pentru câteva zile. Mă agit. Cum se va descurca ea cu școala?! La 2.00, telefoane. Alte telefoane. De la 4.00... din nou telefoane. Cam toate pentru tine, Covid-19 sau cum te-ai numi. Ai un nume tehnic, sobru, de medicament, deși nu ți-a dat nimeni de capăt deocamdată. Mă gândesc la gripa spaniolă, care ne-a luat peste 50 de milioane de suflete...

Am avut o Josephine care și-a protejat porțelanurile, ne-am protejat computerele și software-ele, îl avem chiar și pe IBot prin casă, dar încă nu am avut pe nimeni să făurească un antivirus pentru tine.

Suntem vulnerabili și descoperiți în fața ta. Suntem atât de oameni fără nicio tehnologie miraculoasă... Doar oameni. Cu temeri, răni, unele vindecate, altele nu, cu lecții neînvățate încă de la Ebola sau gripa spaniolă, cu multe nevoi și în goană după plăceri și platitudini.

Seară. Redevin ființa umană. Noapte.

Despre democrație

Nu am timp nici să respir. Telefoane. Ședințe. Reguli noi. Armata va fi în stradă. Zâmbesc și mă bucur în sinea mea. Cum va fi cu armata în stradă? N-a mai fost de la Revoluție, când a fost direcționată într-un cu totul și cu totul alt sistem. Mi-aduc aminte de acel „21, 22, armata e cu noi” la fel de bine cum îmi amintesc de „Cine a tras în noi?”.

După 30 de ani de democrație, interpretată de multe ori ca libertate deplină sau ca acel „Graal” râvnit cu care, de fapt, nu știe ce să facă, oarecum nepregătit pentru ea, cum se va comporta românul pe stradă cu armata lângă el? Democrația a însemnat la noi și:

- nerespectarea regulilor, sau reguli care să fie încălcate;
- acel „milă mi-e de tine, dar de mine mi se rupe inima”;
- „Nu îmi pasă, mie să îmi fie bine”;
- „Fac ce vreau, e democrație!”;
- „Mi se rupe, băă!”.

Din nou, telefoane! Impact Covid-19. Trebuie să mergem mai departe. Există viață după coronavirus.

Momentul zilei: fug cu trei plase către ai mei cu mâncare, detergenți, tensiometru, medicamente, mănuși. Mă opresc doar să iau pâine. „Să le ții în congelator. Să nu ieșiți din casă!” În magazin dau de un coleg. „Din cauza voastră, o să iau mâine amendă.” Pare agitat. Se ceartă și cu cel din spatele lui. Intimidează. „Du-te mai încolo! Vrei să te urci pe mine?” Plec. Ne salutăm. Îmi pare rău de el, dar îmi vine o idee pentru ceva ce ar trebui să facem – consiliere psiho pentru stări de anxietate și stres la locul de muncă. „Da, asta voi face!”, îmi zic, încurajată de gând și de potențialul succes al acestei abordări.

„Nu intru! Să dezinfectați!” „V-am adus...”, „Ești cam palidă, să mănânci”, suspină mama, dând să plângă.

Plec rapid. A slăbit. S-a făcut mai mică. „Tu, coronavirus, ce faci cu părinții noștri?”

Alerg spre casă. Aștept Ordonanța Militară 3. O aștept ca pe Godot și parcă nu mai vine, deși la fel, e o rază de speranță. Un nou telefon. 12.00 noaptea. Într-un final, dorm, cu gânduri...

Despre flori și culori

Am cam pierdut șirul zilelor. Când sunt la birou, nu am timp nici să respir. Nici să îmi pun întrebări. Știu doar că trebuie să fac. Discut doar în termeni de acțiune, am în minte un algoritm de funcționare și mult focus. A face, a realiza, a îndeplini, a săvârși, a înfăptui... sunt singurele acțiuni pe care creierul meu le poate procesa, ținând anxietatea și temerile deoparte.

Acasă am timp să mă eliberez. Am timp chiar să construiesc scenarii și să dau frâu liber imaginației. Mîntea noastră, a oamenilor, este construită astfel ca să vizualizeze, să făurească povești, să le coloreze cu galben, portocaliu, roșu, violet și alte culori, totul ținând de creativitatea și doza de luciditate a fiecăruia. E nevoie de disciplină și stăpânire de sine ca să nu patinezi liber, să nu cazi în capcane, mai ales când ce ți se dă în jur nu e întotdeauna clar, iar uneori, chiar sfidează realitatea. E importantă alegerea informațiilor corecte pentru a rămâne calm și cu picioarele pe pământ.

Citisesem despre introducerea, în curriculele academice din unele țări, a competențelor care îi ajută pe elevi să distingă între sursele de informare de încredere și acele

știri false sau „fake news”. Din păcate, criza pandemică din zilele noastre ne-a prins nepregătiți. A venit prea repede și fără să ne anunțe, fără să dea răgaz societății să fie în gardă... deși mă gândesc sincer că ne va împinge într-un mod forțat, accelerându-ne progresul, pe care l-am ignorat până acum, în goana noastră după alte interese frivole.

Mă gândesc mult la viitor. Da, sunt un om al viitorului. Îl văd, aproape că îl ating, îl trăiesc și-l simt prin toți porii. Speranța trăiește. E încă vie, aici. Nu am pierdut-o nicio clipă.

Te mint puțin. Mă mint puțin. Săptămâna trecută am plâns prima dată de când cu tine, coronavirusule, când olandezii au aruncat zeci de mii de flori, și galbene, și portocalii, chiar și roșii și violet... ca și poveștile noastre. Lalelele frumoase erau purtate pe brațe pentru a fi azvârlite la gunoi. Unele trebuia să ajungă la Vatican pentru ca Biserica Catolică să le folosească în aprilie pentru sărbătorirea Paștelui, însă planurile au fost date peste cap din cauza restricțiilor de transport. Plâng. Pentru flori. Pentru povești și culori. Pentru speranța zvârlită și ea într-un cotlon.

În timp ce scriu, un trandafir uscat, de un pesemne roșu aprins transformat în galben cu vinețiu, presat de timp și amintiri, îmi cade pe picioare. L-am păstrat în carnetul meu cu coperti ca manuscrisele lui Freud, decorate cu litere aurii. Surâd. Văd foarte clar, de parcă ar fi fost ieri, retrăiesc acel moment când fetița mea, Elena, a primit acest trandafir de la străbunicul ei, bunicul meu, acum stins. Mă gândesc la faptul că el a trecut prin vremuri mai grele. Îi văd ochii sclipind când i l-a înmănat și văd toate florile

pământului în ochii lui, și nu e nicio îndoială că îmi va rămâne toată viața această amintire. E vie în sufletul meu. Sperața. A revenit brusc, la fel cum a plecat, și la fel de intensă cum era.

Dumas spunea că sperața poate fi cel mai bun medicament. Și eu cred că poate să ne vindece, dar mai ales, să ne ajute să mergem mai departe pentru a trăi noi povești cu multe flori și culori... pentru a ne trăi viața.